| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**HUYỆN ĐỨC LINH**<br>**TỈNH BÌNH THUẬN** | **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** |
| Số: 13/2023/QĐST-DS | *Đức Linh, ngày 13 tháng 9 năm 2023* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
***V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự***

## TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỨC LINH, TỈNH BÌNH THUẬN

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

***Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:*** Ông Bùi Ngọc Nghĩa.

***Thư ký phiên họp:*** Ông Nguyễn Tấn Sang là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp:*** Bà Lê Thị Thanh Tốt - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 9 năm 2023, tại Tòa án nhân dân huyện Đức Linh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 183/2023/TLST-DS, ngày 25 tháng 7 năm 2023; về việc: "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 222/2023/QĐST-DS, ngày 05 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lã Thị N, sinh năm 1969.

*Nơi cư trú:* Số E, Đường F, thôn Z, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Lã Thị C1, sinh năm 1950.

*Nơi cư trú:* Ấp O, xã Q, huyện T2, tỉnh Đồng Nai.

+ Bà Lã Thị X, sinh năm 1963.

*Nơi cư trú:* Tổ H, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

+ Ông Lã Văn N1, sinh năm 1965.

*Nơi cư trú:* Tổ J, khu P, thị trấn T3, huyện T3, tỉnh Đồng Nai.

Tại phiên họp, vắng mặt người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã có đơn xin giải quyết vắng mặt.

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lã Thị N trình bày: Cha mẹ bà là ông

Lã Văn K và bà Trần Thị T1. Cha, mẹ bà có 05 người con là Lã Thị C1, Lã Thị X, Lã Văn N1, Lã Văn C và Lã Thị N. Trong 5 người con thì ông Lã Văn C khi nhỏ phát triển bình thường, đến năm 2005, ông bắt đầu có biểu hiện bệnh tâm thần, đêm không ngủ, thường la hét, chửi bới vô cớ. Sau đó, ông C được điều trị tâm thần 2 tháng thì ổn định, ngưng điều trị. Sau đó, bệnh tái phát nhưng không hợp tác điều trị. Cha, mẹ của bà đều đã chết. Bà đề nghị Tòa án tuyên bố anh ruột là ông Lã Văn C, sinh năm 1967, nơi cư trú: Số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận (Số định danh cá nhân 060067002XXX) bị mất năng lực hành vi dân sự.

* Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Lã Thị C1, bà Lã Thị X và ông Lã Văn N1 trình bày: Các ông, bà thống nhất với ý kiến của em ruột là bà Lã Thị N. Đề nghị Tòa án tuyên bố ông Lã Văn C, sinh năm 1967, nơi cư trú: Số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận (Số định danh cá nhân 060067002XXX) bị mất năng lực hành vi dân sự.

* Tại biên bản xác minh ngày 01/8/2023, ông Nguyễn Đại Đức là công an viên công an xã T đã trình bày:

- Ông Lã Văn C, sinh năm 1967, có hộ khẩu thường trú tại số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

- Ông Lã Văn C bị bệnh tâm thần nên hiện nay chưa làm được căn cước công dân. Số định danh cá nhân của ông C là 060067002XXX.

* Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 617/KL-VPYTW ngày 24/8/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đã kết luận như sau:

- Về y học: Hiện nay đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể paranoid (F20.0 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

* Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật.

- Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Lã Thị N về việc tuyên bố ông Lã Văn C, sinh năm 1967, nơi cư trú: Số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận (Số định danh cá nhân 060067002XXX) bị mất năng lực hành vi dân sự.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

*Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được tranh tụng tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh nhận định:*

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật cần giải quyết: Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, quá trình tố tụng, xác định quan hệ pháp luật cần giải quyết là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[1.2] Về thẩm quyền: Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đức Linh.

[1.3] Về quyền yêu cầu: Bà Lã Thị N là em ruột của ông Lã Văn C. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, bà N là người có quyền yêu cầu.

[1.4] Về sự có mặt của các đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp nhưng đã có đơn xin giải quyết vắng mặt. Căn cứ vào khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt các đương sự.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Ông Lã Văn C khi nhỏ phát triển bình thường, đến năm 2005, ông bắt đầu có biểu hiện bệnh tâm thần, đêm không ngủ, thường la hétt, chửi bới vô cớ. Sau đó, ông C được điều trị tâm thần 2 tháng thì ổn định, ngưng điều trị. Sau đó, bệnh tái phát nhưng không hợp tác điều trị.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 617/KL-VPYTW ngày 24/8/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đã kết luận về tâm thần của ông Lã Văn C như sau:

- Về y học: Hiện nay đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể paranoid (F20.0 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Thấy rằng, ông Lã Văn C bị bệnh Tâm thần phân liệt thể paranoid (F20.0 – ICD.10) dẫn đến mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự đủ cơ sở để xác định ông Lã Văn C, sinh năm 1967, nơi cư trú: Số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận (Số định danh cá nhân 060067002XXX) bị mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, yêu cầu của bà Lã Thị N là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[3] Ý kiến của Kiểm sát viên về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký và của các đương sự trong quá trình giải quyết việc dân sự và phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ và phù hợp với nội dung vụ việc.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Lã Thị N phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

## QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, 150, 361, 367, 370, 371, 372, khoản 1, 2 Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lã Thị N:

Tuyên bố ông Lã Văn C, sinh năm 1967, nơi cư trú: Số K1, đường số K2, thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận (Số định danh cá nhân 060067002XXX) là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lã Thị N phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, nhưng được tính trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm là 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) do bà N đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0017448 ngày 24 tháng 7 năm 2023. Bà N đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên quyết định.

***Nơi nhận:***
- *Đương sự;*
- *VKSND huyện Đức Linh;*
- *CCTHADS huyện Đức Linh;*
- *TAND tỉnh Bình Thuận;*
- *UBND xã T;*
- *Lưu: Hồ sơ việc dân sự./.*

**THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Bùi Ngọc Nghĩa**